

Onstran obzorja

Dolgo časa so ljudje verjeli, da je Zemlja ravna in da bi, če bi odjadrali predaleč, padli z njenega roba! Sedaj se nam zdi smešno, da so tako mislili, saj imamo srečo, da imamo posnetke našega celotnega planeta in lahko vidimo njegovo obliko (poglejte sliko 2). A za te posnetke smo potrebovali občudovanja vredno tehnologijo, ki našim prednikom ni bila na voljo. Ali ste vedeli, da, če želite videti Zemljo v celoti, morate odpotovati okoli 20.000 kilometrov proč od Zemlje?

Sedaj pa si predstavljajte, kako daleč v vesolje bi morali iti, da bi na en posnetek spravili vseh 300 milijard zvezd v naši galaksiji! To je trenutno daleč onstran naših zmožnosti, lahko pa fotografiramo majhne dele naše galaksije. Ta posnetek narejen z rentgenskim observatorijem Chandra prikazuje samo središče Galaksije. Le-to je najbolj neurejen in nevaren del Galaksije ter domovanje supermasivne črne luknje.

Vse kar se preveč približa črni luknji, le-ta potegne vase s tako močno silo, da nima nobene možnosti za pobež. Meji, ki označuje točko s katere ni vrnitve, pravimo dogodkovno obzorje. Onstran nje se ne more vrniti niti svetloba: pošast jo za vedno posrka vase. Modra koprena na tej sliki vsebuje zelo vroč plin, ki lebdi nevarno blizu dogodkovnemu obzorju supermasivne črne luknje v središču Galaksije. Toda astronomi so ugotovili, da bo črna luknja požrla samo majhnen del tega plina, preostanek pa bo "izpljunila", še preden se ji bo plin preveč približal.

COOL FACT

Slika 2 prikazuje posnetek Zemlje iz vesolja. Naredili so ga astronauti med misijo Apollo 8 leta 1968. To je bila prva misija s človeško posadko, ki je dosegla Luno, jo obkrožila in se nato varno vrnila na Zemljo. Člani posadke te misije so bili prvi ljudje, ki so kdajkoli imeli tak razgled na Zemljo!

